

**ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1**

**The Skills of School Administrator in the 21st Century of The Schools in
Muangchumpornschooll Network 5 Under the Chumporn Primary
Educational Service Area Office 1**

เกษราภรณ์ ครุฑธำโรจน์

Kesraporn Krutharaj

คณะศึกษาศาสตร์ มหาววิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: Kesraporn3@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร ร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชุมพร เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามเพศระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจประชากรได้แก่ ครูในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 153 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร ร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสาร ด้านการบริหารจัดการองค์การ ด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และด้านทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร ร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ศตวรรษที่ 21

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) To examine the skills of school administrator in the 21st Century of the schools in Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1; and 2) To make a comparison of the teachers' opinions towards the skills of school administrator in the 21st Century of the schools in Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1 as classified by gender, educational level and work experience. This research was the survey research. The population studied were 153 teachers of the schools in Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1. By using Krejcie and Morgan's sample size determination table and stratified sampling, the

researcher selected the study sample who were 108 teachers. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The major research findings were as follows: (1) The skill level of the school administrator in the 21st Century of the schools in Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1 was high in whole and in part. The mean scores listed in order from the highest to the lowest included human relations, communication, organizational management, analytical thinking and creative thinking and implementation of technology and digital innovation; and (2) The comparison results showed that, as classified by gender, educational level and work experience, the teachers' opinions towards the skills of school administrator in the 21st were not different in whole and in part.

Keywords: Skills of School Administrator 21st Century

บทนำ

ทักษะแห่งโลกอนาคตใหม่ในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก การรับส่งข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในความเป็นศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงคือ ความเป็นจริงของสังคมใหม่ที่มีปัญหาท้าทายสำหรับผู้บริหาร (วิโรจน์ สารัตนะ, 2556: 70-75) ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านต่าง 1 ดังนี้ ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน ริเริ่มการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ สำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ E-Learning พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จและพัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำที่เหมาะสมส่งผลให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนในด้านการบริหารวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ และยังส่งผลต่อความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือและการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะดังนี้การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เทคโนโลยีและดิจิทัล การมุ่งผลสัมฤทธิ์และคุณธรรมจริยธรรม ทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหาร งานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การรักษาวินัย และการออกจากราชการ มีนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน แม้ว่าจะมีการขับเคลื่อนระดับชาติกับการบริหารจัดการศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 จะมีมาแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2553 ด้วยการจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมโดย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีการประชุมทางวิชาการบทความข้อเขียนเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานทักษะขั้นสูง ซึ่งกำลังกลายเป็นแนวโน้มสำคัญของโลก แต่การเคลื่อนไหวในเรื่องดังกล่าวขาดความต่อเนื่องจริงจังของทุกฝ่ายการไม่มีเจ้าภาพองค์กรที่เป็นหลักในการประสานงานและดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา การอยู่เฉย การทำแบบเดิม ๆ การรอรับนโยบายจากเบื้องบนแต่ฝ่ายเดียว ขณะที่การเมืองการปกครองไม่มีเสถียรภาพ ล้วนสร้างความเสียหายต่อการพัฒนามนุษย์ส่งผลให้ประเทศขาดศักยภาพในการแข่งขันและเสียผลประโยชน์ในการเปิดพรมแดนอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 การเริ่มต้นอาจยังไม่สายจนเกินไป โดยผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับในฐานะผู้มีอำนาจขององค์กรจะต้องตัดสินใจดำเนินการให้แผนยุทธศาสตร์และการกิจของสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ มีการสร้างคุณภาพสำหรับอนาคตบนพื้นฐานของศตวรรษแห่งศตวรรษที่ 21 และติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2555: 38-40)

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ อาจจะมีปัญหาสำหรับผู้บริหารที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารในองค์กร โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตของเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 โดยมีขอบเขตการศึกษา ตามแนวคิดเกี่ยวกับทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการทางด้าน การศึกษาซึ่งมีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ตรงกันประกอบด้วย นักวิชาการ ทางด้านการศึกษา ดังนี้ แพรดาว สอนงพันธ์ (2557), วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2557), ศศิตา เพลินจิต (2558), พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560), และไกรสร เจริญทอง (2561) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป จะได้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูในสถานศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ปีการศึกษา 2563 มีสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 11 โรงเรียน ซึ่งมีครูในสังกัด เครือข่ายสถานศึกษาชุมพรเมือง 5 จำนวน 153 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครุในสถานศึกษา สังกัดเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 จำนวน 108 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบมีสัดส่วน

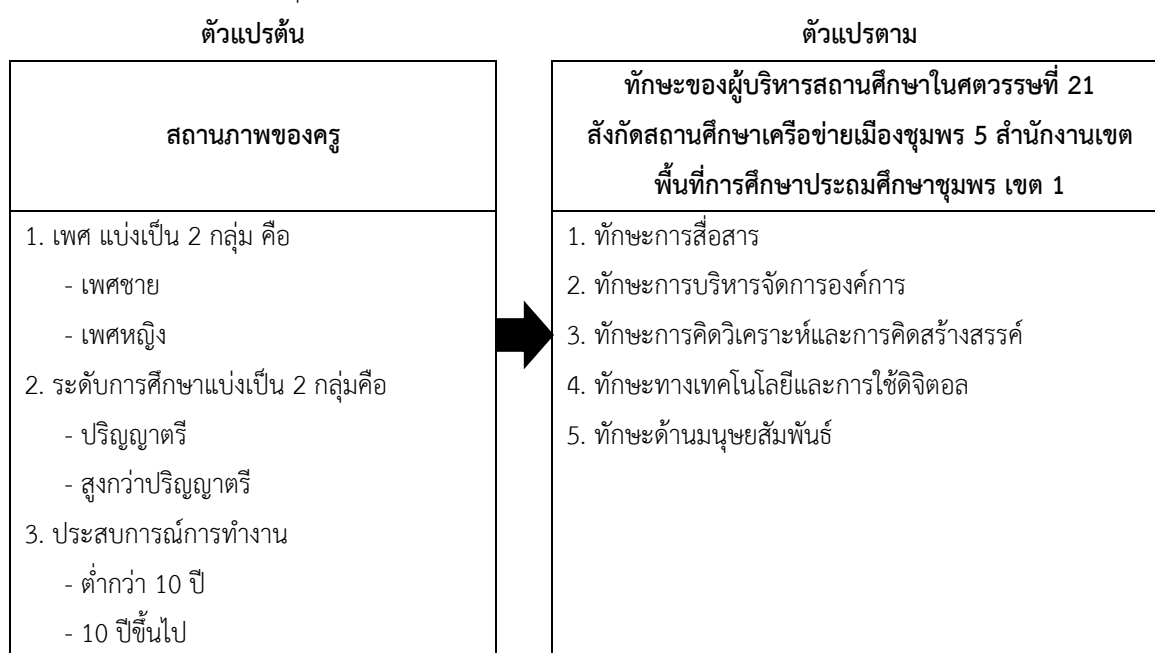
3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของครุเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย 1) เพศ ได้แก่เพศชาย เพศหญิง 2) ระดับการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี 3) ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ ต่ำกว่า 10 ปีและ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครุที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จะได้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์การ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และผลงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำแนวคิดมาประมวลกันเข้าเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็นของครุที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert Rating Scale) โดยศึกษาและพัฒนาจากแบบสอบถามของ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2540: 27-28) กำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้อง เหมาะสมความ

ครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษาในแบบสอบถาม จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการหาค่า IOC กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ถือได้ว่ามีความเที่ยงตรงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 - 1.00 แล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับไม่ต่ำกว่า 0.66

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มี เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ครูมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทของการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 และครูมีความสนใจใฝ่รู้ในการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัย และมีความคาดหวังที่จะมีผู้บริหารที่บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้การศึกษามีคุณภาพ และมีทักษะที่สำคัญได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ทักษะทางด้านการสื่อสาร พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีความชัดเจนในคำสั่งที่มอบหมายงานให้ความสำคัญต่อความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารของสถานศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 มีกระบวนการหรือแนวคิดในการถ่ายทอดข่าวสารข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ที่ถูกส่งไปยังผู้รับสารได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ เข้าใจง่าย สรุปประเด็นได้ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม สามารถถ่ายทอดข่าวสารข้อมูลภายในองค์กรและถ่ายทอดข้อมูลไปสู่ชุมชนได้เป็นอย่างดีด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สนองฝัน (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ไกรสร เจริญทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต32 พบว่าภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ทักษะทางด้านการบริหารจัดการองค์การ พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารจัดให้ ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการองค์การและผู้บริหารมอบหมายภาระงานได้เหมาะสมตรงตามความถนัดของแต่ละบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารของสถานศึกษาในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีกระบวนการและทักษะการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกำหนดเป้าหมายและการวางแผน การจัดการองค์การ การควบคุมและติดตามงาน เพื่อให้การบริหารงานได้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สอนงผัน (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ทักษะทางด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ พบว่า มีการปฏิบัติโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีวิธีการกระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารของสถานศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 มีกระบวนการและทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ และเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำในทุกด้าน ความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความรู้ ทางปัญญาเพื่อการพัฒนาและเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ด้านการสื่อสาร เปิดรับแง่มุมใหม่ ๆ ที่หลากหลาย เพื่อความก้าวหน้าในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิตา เพลินจิต (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และไปสอดคล้อง กับ ไกรศร เจริญทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 32 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมากมาก มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 พบว่าภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ทักษะทางด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ใน ระดับมากโดยผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารของสถานศึกษาเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 มีกระบวนการและทักษะทางด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยจากหลากหลาย แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพื่อการตัดสินใจ นอกจากนี้ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สอนงผัน (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และไปสอดคล้องกับ มาก มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก

ในระดับมาก ไกรศร เจียมทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ภาพรวม ของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในภาพรวมรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1.5 ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานทุกระดับ มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารของสถานศึกษาในสถานศึกษาเครือข่ายเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 เข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์มีมนุษยสัมพันธ์ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างบุคคล รู้จักการยืดหยุ่นเห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น สร้างบรรยากาศให้เกิดความเชื่อใจยอมรับซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษา ตลอดจน ประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาก มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 พบว่าภาพรวมของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ในรายด้านอยู่ในระดับมาก ไกรศร เจียมทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่าภาพรวมของบริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และไปสอดคล้องกับ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี พบว่าภาพรวมผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีจังหวัดปทุมธานีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่าครูเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และบริหารงานสถานศึกษาได้มีประสิทธิภาพทำให้ครูเข้าใจถึงบทบาทของผู้บริหารไปในทิศทางเดียวกัน ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ ธนะฤกษ์ (2555) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านพบว่า ผู้บริหารมีทักษะทุกด้านอยู่ในระดับ มาก เรียงตามลำดับคือ ทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางเทคโนโลยี ผลการ เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถาน ศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และบริหารงานสถานศึกษาได้มีประสิทธิภาพทำให้ครูเข้าใจถึงบทบาทของผู้บริหารไปในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย นาไชย (2559) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบทักษะการบริหารความขัดแย้งของ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนก ตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน มีทักษะการบริหารความขัดแย้งไม่แตกต่างกัน

2.3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป อาจเป็น เพราะทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ผู้บริหารมีเทคนิคในการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีเทคนิคในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ จะต้องมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอน การประเมิน การสอนงาน รวมทั้งเทคนิควิธีการในการ ปฏิบัติการจัดกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ เทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่าง คล่องแคล่วและมีเทคนิคในการระดมความคิดการทำงานแบบร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิดา เพลินจิต (2558) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้าง หรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและ รายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ทักษะทางด้านการสื่อสาร ผู้บริหาร ควรพัฒนาและศึกษาการสร้าง ความเข้าใจให้ตรงกัน เพื่อให้เกิดการสร้าง ความเข้าใจและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพก่อให้เกิด ความร่วมมือภายในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายและพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
2. ทักษะทางด้านการบริหารจัดการองค์การ ผู้บริหาร ควรเป็นผู้ประสานสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร และจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยการร่วมวางแผน ร่วมคิดและร่วมปฏิบัติ พบปะสังสรรค์ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น
3. ทักษะทางด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและเน้นการลงมือปฏิบัติ ด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ศึกษาเทคนิควิธีการปฏิบัติงาน การฝึกทักษะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อสถานศึกษาและนำมาซึ่งการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
4. ทักษะทางด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผู้บริหาร ควรสร้างช่องทางเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และศึกษาเทคนิคกระบวนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพต่อไป
5. ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหาร ควรสรรหาวิธีสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และเท่าเทียมกัน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายขององค์การ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะทางด้านเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ 2553)**. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของครุสภา.
- กรรณิกา เรดมอนต์. (2559). **ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. (ดุสิตบัณฑิตปริญาดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32**. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จันทร์เพ็ญ ธนะฤกษ์. (2555). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). **การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน. บทความวิชาการ ในการประชุม วิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 หัวข้อ "ทิศทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21"**: มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- โชคชัย นาไชย. (2559). **ทักษะการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี จังหวัด ปทุมธานี**. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- แพรวดาว สอนองผัน. (2557). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3**. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- มีสสัย สาเมื้อ. (2558). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี**. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- มูนา จารง. (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์ เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2**. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- มณฑาทิพย์ นามน. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- รุสสัน สาแล. (2557). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ศูนย์ เครือข่ายยะรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2**. (วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.

- ศศิตา เพลินจิต. (2558). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- สุภากร ยมพุก. (2558). **การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สุภาพร บุญมาก. (2552). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครปฐม เขต 2**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สุริยา ทองยัง. (2558). **ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม สังกัดกรุงเทพมหานคร**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.